

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

370. An Ordinarii resignata in manibus suis beneficia conferre possint Resignantium, vel etiam suis consanguineis, affinibus &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

beneficium suum resignare in favorem filii antecessoris sui; quia ut Laym. in c. ex transmissa. de filiis presbyterorum notando unico filius legitimus idem beneficium, quod pater ejus habuit, obtinere potest, si non immediatè ei succedat, quod hoc casu dici non potest, quòd jure quasi hæreditario id consequatur; cum non patris, sed alterius potius personæ successor sit. Et sic, ut notat Rebuff. in pr. tit. de dispens. super defectu natal. n. 23. apud eundem Laym. censetur fraus commissa, si extraneus ille statim, non tantum ab obtentione, sed & à possessione accepta beneficium suum resignavit filio antecessoris.

Questio 369. An possit quis resignare beneficium suum simpliciter coram Ordinario eo animo, vel etiam cum manifestatione desiderii sui, & precum interpositione, ut collator conferat illud alteri à resignante designato?

Respondeo id licitè fieri posse, modò pactum nullum interveniat, per quod imponatur necessitas collatori, conferendi illud beneficium certæ seu determinatæ personæ. Tond. qq. benef. p. 1. c. 75. à n. 5. citans Felin. in c. ad audientiam. de rescrip. n. 3. Rebuff. de pacif. possess. n. 245. Barbof. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 6. dicens id licitum in utroque foro; ac citans S. Antonin. p. 2. tit. 1. c. 5. §. 11. Suar. de simon. l. 4. n. 18. Reginald. in pr. fori panit. l. 23. n. 249. Filinuc. qq. moral. to. 3. tr. 45. c. 8. q. 9. n. 26. Præterquam enim, quòd nullà necessitate altringatur Episcopus, injuriam nullam facit, nec resignanti nec nominato, si alteri conferat; eò quòd isti nominato ex tali nominatione jus nullum quasitum sit, & resignans in hac resignatione facta coram Episcopo clausulam illam: non aliter, adungere non potuit. Engels ad tit. de renunc. n. 8. Atque ita in hoc nulla committitur simonia, ut præter AA. jam citatos Paris. de resign. l. 14. q. 6. n. 3. citans quàm plurimos alios. Neque obstat constitutio Pii V. quanta Ecclesia. prohibens omnem successoris in beneficio designationem; eò quòd illa explicari possit de ipsis collatoribus, ut nulli firmam promissionem vel obligationem de succedendo in beneficio faciant. Engels. loc. cit. ex Zoëtio ad tit. de simon. n. 72. vel quòd ea intelligenda de intentione tacitè vel expressè in conventionem deducta. Paris. cit. q. 6. n. 7. ex Nav. cons. 38. n. 3. dum enim resignans mentem illam suam & spem, ut beneficium conferatur N. deducit, etiam tacitè, in conventionem & pactum, committitur simonia. Barb. loc. cit. Paris. cit. q. 6. à n. 11. citans quamplures. De cetero namque tenet Diana. p. 6. tr. 7. resolut. 72. citatus à Barb. loc. cit. n. 45. non fore simoniam, si quis resignet dictà intentione & spe, etiam aliàs non resignaturus, modò non intendat obligare Superiorem obligatione alià præter antidoralem. Vide de hoc pluribus Barbof. loc. cit. à n. 59 ubi fusè ostendit, renunciationem simpliciter factam cum dicta spe & intentione non esse simoniacam.

Questio 370. An Ordinarii resignata in manibus suis beneficia conferre possint resignantium, vel etiam suis consanguineis, affinis &c.

Respondeo negativè: Chok. ad reg. cancell. 44. n. 54. & 56. Tond. p. 2. c. 3. §. 7. n. 3. & p. 1. c. 3. n. 2. Paris. l. 5. q. ult. n. 182. Sic enim expressè in consti-

tut. Pii V. quanta Ecclesia Dei, præscribente formam resignationis coram Ordinariis faciendæ, ubi: Principimus, ne Episcopi aut alii collatores de beneficiis & officiis resignandis, aut suis aut dimittentium consanguineis, affinis, vel familiaribus, etiam per fallacem circumventum multiplicatarum in extraneos collationem audeant providere. Quòd si fecerit, ac etiam quidquid aut contraformam prædictorum fuerit à quocunque temere attentatum, id totum ex nunc vires & effectum decernimus non habere; qui verò contra fecerint, ut in eo, in quo deliquerint, puniantur, à beneficiis & officiorum collatione, nec non electione, presentatione, confirmatione & inscriptione, pro ut cuique competierit, tandem suspensi remaneant, donec remissionem à Romano Pontifice meruerint obtinere. Et qui talia beneficia seu officia receperint, eas prædictis penis volumus subiacere &c. Circa quam penam

2. Notandum primò, quòd si Episcopi vel Ordinarii locorum, qui contulerunt consanguineis &c. beneficia coram se resignata, ac propterea dictam suspensionis penam incurrerunt, vi cujus amplius conferre, eligere, præferre, instituere, confirmare nequeunt; nihilominus aliquid horum facere attentarint, in excommunicationem ipso facto incidant, & si collegia, sive clericorum conventus fuerint, suspensionem à divinis incurrant, à qua excommunicatione vel suspensione absolvi nequeant nisi à Papa extra mortis articulum. Azor p. 2. l. 7. c. 19. q. 5. §. quare quæ penam

3. Notandum secundò, Episcopos aliòque Ordinarios, si per ignorantiam justam prædictæ constitutionis beneficia coram se resignata consanguineis suis, vel dimittentium contulerint, non incurere dictam penam suspensionis; cum pena ignorantis minimè afficiat in foro conscientie; quamvis in foro exteriori ignorantia juris communis locum non habeat; cum in hoc foro contra legem facientes, scientes id facere credantur. Azor. loc. cit.

4. Notandum tertio, Neque dictam penam suspensionis afficere Cardinales, etiam Episcopos, talia beneficia coram se dimissa conferentes suis consanguineis, alioqui aptis & dignis, quia penæ & odia sunt restringenda, adeoque sicut nomine beneficiatorum in penam & odiis non comprehenduntur Episcopi, Abbates, vel aliæ dignitates Ecclesiasticæ, ita nec Episcoporum vel Ordinarium nomine intelliguntur Cardinales, etsi sint Episcopi, in dicta constitutione Pii V. quia sunt in excellentiore honoris & dignitatis gradu constituti. Azor loc. cit.

5. His tamen non obstantibus, ait Garc. p. 11. c. 7. n. 270. hanc Pii V. constitutionem non videri bene servari in Hispania, ubi prætenditur, eam non receptam, sed esse ab ea supplicatum, saltem quòd ad illud de non conferendis beneficiis resignatis collatorum vel resignantium consanguineis, affinis aut familiaribus. Idem habet Castrop. tr. de beneficiis ad 6. p. 2. §. 1. n. 7. ubi: adverte tamen, hanc constitutionem quòd ad hanc secundam conditionem (nempe de non conferendo ista resignata consanguineis) non videri usum receptam, sed potius à principio fuisse ab ea supplicatum, & consequenter nec penam ob hanc causam ibidem impositam. citat pro hoc Barbof. de potest. Ep. alleg. 69. n. 48. Vide etiam Card. de Luca. de benef. d. 65. ubi à n. 9. hanc materiam pulchrè tractat, de usu nimirum & non usu hujus constitutionis Piana. Subjungit tamen idem Garcias. n. 271. quòd dum in una Hipporegiens. canonizat. 24. Maii 1584. coram Orano prætenderetur, constitutionem illam non habere locum in civi-

ciuitate & dicecesi Hipporegensi, nec ibi fuisse usu receptam, Domini firmarint, habere ibi locum, quia publicata Romæ, & Papa voluit omnes & singulos proinde obligare & afficere, ac si fuisset illis singulariter intimata, & præsumi, esse in usu, quamdiu non fuit probatum contrarium. Quoad illud verò num supplicatio interposita à lege & constitutione generali suspendat interim ejus executionem, donec secunda iussio superueniat, remittit Garcias ad Rodrig. regular. qq. 10. 1. q. 6. n. 7. Valsq. in 1. 2. 10. 2. d. 156. n. 43. & Lorcam in 1. 2. d. 20. de ll. qui rectè, ut ait Garc. ostendunt non suspendere. De cetero stante illà Pii V. constitutione, excipi ab illa beneficia jurispatronatus, seu illa resignata coram Episcopo posse ab illo conferri suis consanguineis, cum consensu nimirum patroni, seu ubi hi ab illo presentantur, tradit Fond. p. 1. c. 3. n. 9. & p. 2. c. 3. §. 7. n. 3. citans Quatant. in sum. Bullar. v. benef. resign. loquentem in genere de beneficiis jurispatronatus, (quemadmodum & tradit Garcias loquendo generaliter p. 11. c. 3. n. 268.) & Riccium in decis. curia Neapolit. l. 3. decis. 81. restringentem hanc exceptionem ad beneficia jurispatronatus laicalis. Item conferre poterit Episcopus personis in dicta Pii V. Bulla nominatis vacantia per dimissionem clericatus (puta per contractum matrimonium, vel professionem militiæ; cum hæc non sit vacatio per resignationem, de qua loquitur Bulla illa Pii V. (ethi fortè dici posset resignatio tacita) Tond. cit. §. 7. n. 4. citans Riccium ubi ante decis. 307. Item vacantia per adeptionem alterius incomparabilis, ut Ricc. loc. cit. decis. 308. apud eundem Tond. n. 5. qui tamen ait, se non videre quomodo illa decisio Riccii subsistat; cum illa beneficia per adeptionem incompatibilis vacantia non possint resignari, sed debeant simpliciter dimitti, ut Garc. p. 11. c. 5. n. 58. & sint reservata Papæ, ut idem Garc. loc. cit. n. 60. Notandum etiam ex eodem Tond. cit. §. 7. n. 3. per familiares Episcopi intelligi eos, qui actu deserviunt Episcopo, & continuam exercent commensalitatem in ejus domo, ut Paris. l. 5. q. 6. n. 195. ubi cum hac constitutio non exprimat, qui sint consanguinei & affines, hic casus videtur relictus sub juris communis dispositione, juxta l. commodissimè. ff. de liberis & posthum. idemque dicendum de familiaribus, quod de jure communi sint omnes, qui subsunt alicui ratione potestatis, & cum eo cohabitant, juxta c. ult. de verb. signif. in 6. & ibi Gemin. in ult. not. & Bald. in l. 2. c. de testibus. vide eundem Paris. cit. q. 6. fusè agentem de penis in dicta constitutione contentis.

Questio 371. An beneficium conferri possit alteri, quàm illi, in cuius favorem resignatum?

Respondeo negativè. Lott. l. 3. q. 14. n. 42. Gonz. gl. 14. n. 28. quos vide. Resignatio enim, ubi admittitur, non censetur admisa ad favorem alterius quàm resignatarii. Lott. loc. cit. n. 36. & seq. apud quem loc. cit. n. 53. etiam vide, qualiter intelligatur conditio illa subintellecta in resignatione ad favorem, uti & n. 23. apud eundem Lott. vide resignationis in favorem formam.

****
***

PARAGRAPHVS VI.

Coram quibus, seu in quorum manibus fieri possit ac debeat resignatio?

Questio 372. An resignatio necessariò fieri debeat in manibus alicujus, & quidem Superioris, seu habentis ad hoc, nempe ad recipiendam resignationem, auctoritatem seu potestatem?

1. Respondeo ad primum affirmativè, seu debet fieri resignatio aliquo eam recipiente seu auctorizante, & non posse proprià auctoritate dimitti beneficium. c. admonet. de renunc. Barbof. juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 14. Laym. in cit. c. admonet. n. 2. Paris. l. 7. q. 8. n. 1. citans Anchar. in c. susceptum. de rescrip. in 6. & Abb. in c. quod in dubiis. de renunc. Azor. p. 2. l. 7. c. 19. q. 6. Pirh. ad tit. de renunc. n. 57. sicut enim beneficia sine alterius licentia & auctoritate obtineri, sic nec dimitti possunt. Proinde

2. Respondeo secundò: resignationem necessariò fieri debere coram Superiore, seu in manibus Superioris; præbentis ad hoc consensum suum seu licentiam, ac ita non nisi auctoritate Superioris interveniente deponi posse beneficium. Paris. l. 7. q. 1. n. 1. citans quàm plurimos, Garc. p. 11. c. 3. n. 219. Pirh. Azor. ll. cit. Barbof. loc. cit. & n. 4. dicens, de substantia resignationis esse, ut admittatur à Superiore. Siquidem per adeptionem beneficii devincit se Ecclesia, sive initus censetur quidam contractus inter beneficiarium & Ecclesiam, vi cuius obligatur ille servire Ecclesie, & hæc ipsum pro servitio præstito alere. Adeoque ab hac inferendi Ecclesie obligatione & onere se eximere, dictumque contractum rescindere nequit proprià auctoritate sine admittente Superioris, (qua proinde non est aliud, quàm absolutio quædam à dicto vinculo, Paris. cit. q. 1. n. 7.) beneficiatus. Barb. loc. cit. n. 15. Item cum beneficia sint bona Ecclesie, & in utilitatem Ecclesie instituta, merito jura cavent, ne clericus injussu Superioris beneficium dimittat, ne beneficia haberi videantur in patrimonio & in bonis suis, seu ne reputentur inter bona patrimonialia, de quibus liberè disponere potest beneficiatus, & ne Ecclesia debito destituatur ministro. Azor. loc. cit. Castrop. de benef. d. 6. p. 2. §. 2. n. 1. Cùmque beneficium in perpetuum collarum & obligatum est beneficiato, dum illud in titulum accepit, ita ut sine justa & gravi causa eo privari nequeat, æquum omnino est, ut vicissim beneficiatus beneficium dimittere nequeat, nisi Pralato Ecclesie resignationem acceptante. Laym. in c. admonet. de renunc. n. 2. & ex eo Pirh. Porro extenditur responsio, ut non solum locum habeat in habentibus verum beneficium ecclesiasticum, sed etiam in iis, qui servitio tantum alicujus Ecclesie aut pii loci in ordinatione pro illius necessitate vel utilitate sunt adscripti, juxta Trid. sess. 23. c. 16. ita ut nec tales locum illum deserere debeant sine consensu Episcopi, alioqui iis sacrorum exercitium sit interdicendum, Pirh. loc. cit. citans Fagn. in cit. c. admonet. n. 15. Paris. l. 7. q. 6. à n. 1. Quin & laici hospitalium administrationem habentes non possunt eam desere-